

॥ ११ ॥ १२ ॥ अग्निब्राह्मणमित्यन्वयः ॥ १३ ॥ अनुभूतं प्रतिभूतं अनुपालकं पोषकं ॥ १४ ॥ १५ ॥ ननु ब्रह्मादिजातत्वात्कथमंडमजनयदित्यत्राह अंडेति केचिदितितनेत्यर्थः ॥ १६ ॥ दूषयति
द्रष्टव्यमिति अजत्वादेव ब्रह्मान अंडजातः अंडजत्ववचनं त्वस्य प्रकारांतरेणेत्याह स्मृतमिति आकाशं अव्याकृतं ॥ १७ ॥ आकाशजः पितामहः किमाश्रयेण तिष्ठेदिति चेत्कश्चिद्ब्रूयात्तं प्रतिब्रूहितदानं किंचि
द्रवेदिति पितामहस्य निरधिष्ठानत्वे सति तज्जमिदं सर्वं शून्यमेव स्यान्न किंचिद्ब्रूयादित्यर्थः ननु कोयं प्रजापतिपदेनोच्यते अत आह अहंकार इति प्रोक्त इति प्रभुः व्यापकः यतः सर्वतेजोगतः जलचंद्रन्यायेन क

दंडकानां महद्राज्यं ब्राह्मणेन विनाशितं ॥ तालजं घं महाक्षत्रमौर्वैणैकेन नाशितं ॥ ११ ॥ त्वया च विपुलं राज्यं बलं धर्मं श्रुतं तथा ॥ दत्तात्रेयप्रसादेन प्राप्तं परम
दुर्लभं ॥ १२ ॥ अग्निं त्वं यजसे नित्यं कस्माद्ब्राह्मणमर्जुन ॥ सहि सर्वस्य लोकस्य हव्यवाट् किं न वेत्सितं ॥ १३ ॥ अथवा ब्राह्मणश्रेष्ठमनुभूतानुपालकं ॥ कर्तारं
जीवलोकस्य कस्माज्ज्ञानं विमुक्त्यसे ॥ १४ ॥ तथा प्रजापतिर्ब्रह्मा अव्यक्तः प्रभुरव्ययः ॥ येनेदं निखिलं विश्वं जनितं स्थावरं चरं ॥ १५ ॥ अंडजातं तु ब्रह्माणं के
चिदिच्छं त्यपंडिताः ॥ अंडाद्भिन्नाद्बभूवुः शैलादिशोभः पृथिवीदिवं ॥ १६ ॥ द्रष्टव्यं नैतदेवं हि कथं जायेदजो हि सः ॥ स्मृतमाकाशमंडंतु तस्माज्जातः पितामहः ॥
॥ १७ ॥ तिष्ठेत्कथमिति ब्रूहि न किंचिद्विददा भवेत् ॥ अहंकार इति प्रोक्तः सर्वतेजोगतः प्रभुः ॥ १८ ॥ नास्य ण्डमस्ति तु ब्रह्मासराजालोकभावनः ॥ इत्युक्तः सत
दातूष्णीमभूद्वायुस्ततो ब्रवीत् ॥ १९ ॥ इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि अनुशासनिके पर्वणि दानधर्मपवनार्जुनसंवादे चतुष्पंचाशदधिकशततमो
ध्यायः ॥ १५४ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ वायुरुवाच इमां भूमिं द्विजातिभ्यो दित्सुर्वेदक्षिणां पुरा ॥ अंगो नाम नृपो राजस्ततश्चितां महीययौ ॥ १ ॥
धारिणीं सर्वभूतानां यमं प्राप्य वरो नृपः ॥ कथमिच्छति मां दातुं द्विजेभ्यो ब्रह्मणः सुतां ॥ २ ॥ साहं त्यक्त्वा गमिष्यामि भूमिं त्वं ब्रह्मणः पदं ॥ अयं सराष्ट्रो नृपतिर्मा
भूदिति ततोऽगमत् ॥ ३ ॥ ततस्तां कश्यपो दृष्ट्वा ब्रजं तीं पृथिवीं तदा ॥ प्रविवेश महीं सद्यो मुक्त्वा त्मानं समाहितः ॥ ४ ॥

त्तंचैतन्यज्योतिः प्राप्तः द्वितीयाश्रितेति समासः अयं भावः सुषुप्तिसदृशादव्याकृताकाशादुत्थितो हंकाररूप उपाधिस्तेन साक्षीसर्वात्मनाऽवच्छिन्नः सोयमहंकारविशिष्टो बाह्यं व्योमादिकं कल्पितवान् एवं
शास्त्रानुभवाभ्यां जानाति स ब्राह्मणो जगत्कर्ता तेन तव साम्यं समुद्रेण तरंगस्येव कदाचिदपि न संभवतीति ॥ १८ ॥ अतएव अंडनास्ति रज्जूरंगवत्कल्पनामात्रत्वात् कल्पकस्तु ब्रह्मा ब्राह्मणो स्तीत्युक्तं सराजा
र्जुन इति वायुनोक्तः संस्तूष्णीमभूत्ततो वायुरब्रवीद्ब्रह्मणः सुतां इति अनुशासनप० नै० भा० चतुष्पंचाशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १५४ ॥ ॥ ७३ ॥ इमामिति ॥ १ ॥
॥ २ ॥ भूमिं त्वं त्यक्त्वा ब्रह्मणः पदं गमिष्यामीति संबंधः ॥ ३ ॥ आत्मानं देहं त्यक्त्वा निर्जीवं महीदेहं प्रविश्य स जीवयोगबलेन कृतवान् ॥ ४ ॥